

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep,
0032 OSLO

Vår referanse: 17/00725-1
Arkivkode: 0
Saksbehandler: Elen Schmedling
Gimmæs
Deres referanse:
Dato: 08.05.2017

Stortingsmelding om offentlige anskaffelser - Innspill fra KS Bedrift

KS Bedrift ser positivt på at det vil utformes en ny stortingsmelding om offentlige anskaffelser. Den kan bidra til å legge føringer for fremtidens politikkutforming på området. Det er også positivt at departementet innhenter synspunkter på hva som bør omtales i meldingen før arbeidet igangsettes.

Nedenfor peker KS Bedrift kort på noen temaer og problemstillinger vi mener stortingsmeldingen bør behandle.

Forenkling – utvikle mer rammepregede regler?

Det er en klar utfordring både for oppdragsgivere og leverandører at anskaffelsesreglene (fortsatt) utgjør et stort og meget krevende regelverk. I tilfeller med kunngjøringsplikt er kravene knyttet til gjennomføringen av konkurransen så mange og detaljerte at det er lett å gjøre feil. Harmonisering av forskriftene til anskaffelsesloven slik at de formmessig er likere har vært positivt, men har neppe medført vesentlig forenkling.

Det kan i stortingsmeldingen gjerne drøftes om det er mulig å redusere antall form- og prosesskrav. Det kan vurderes om det er mulig å utforme reglene mer rundt ivaretagelse av de grunnleggende prinsippene etter anskaffelsesloven § 4, uten å operasjonalisere dem i detalj på forskriftsnivå. Stortingsmeldingen bør etter vår vurdering gi noen føringer for det fremtidige nivået på reguleringen av offentlige anskaffelser. Det bør tas stilling til om det fortsatt skal være detaljerte prosessregler rundt anskaffelser, eller om det kan være mer rammepregede og formålsrettede regler som gir en viss skjønnsmargin. Redusert reguleringsgrad må i tilfelle avveies mot hensynet til relativ lik gjennomføring av offentlige innkjøp, og leverandørenes behov for forutsigbarhet.

Hensyn som fremmes gjennom offentlige innkjøp

Det kan reises spørsmål om det er hensiktsmessig å bruke anskaffelsesreglene til å fremme politiske formål som ikke nødvendigvis henger sammen med ytelsene som skal kjøpes. Stortingsmeldingen bør omtale utviklingen frem til i dag knyttet til bruk av anskaffelsesreglene til å fremme samfunnshensyn, og gi noen føringer for hvordan nye, lignende forslag og saker skal håndteres i fremtiden. Det er andre måter å fremme samfunnshensyn på enn å ta det inn i lovgivningen, og det er ikke alt som kan reguleres for å oppnå bestemte mål, eller en ønsket tilstand.

Offentligrettslig samarbeid og bruk av egne selskaper

Kodifisering i nasjonalt regelverk av adgangen til samarbeid i offentlig sektor gjennom reglene om utvidet egenregi, og tildeling av enerett, har vært positivt. Praktiseringen av reglene krever imidlertid god kompetanse og reiser i praksis en del kompliserte spørsmål. Stortingsmeldingen bør slå fast også den fremtidige adgangen for offentligrettslige organer til å samarbeide vertikalt og horisontalt uten at anskaffelsesreglene kommer til anvendelse. Reglene bidrar til å ivareta sentrale hensyn, som adgangen og friheten for det offentlige til å organisere sine tjenester, herunder bruke egne selskaper til å produsere tjenester for seg selv og sine innbyggere. Det må fortatt være adgang for det offentlige til å organisere sine selskaper i konsern, på lik linje som private kan.

Videre mener vi at stortingsmeldingen med fordel kan omtale nærmere forholdet og grenseflaten mellom statsstøttereglene og anskaffelsesreglene, da også dette er et tema med stor praktisk relevans for offentlige oppdragsgivere.

Etter at kontrakt er inngått – oppfølgingsfasen - handlingsrom

Oppfølging av kontrakter inngått etter anbudskonkurranser kan være krevende, særlig dersom det oppdages feil og mangler, eller det oppstår annet mislighold. Kontraktsoppfølging er isolert sett ikke en del av anskaffelsesretten, men vi mener likevel at dette temaet bør kunne omtales nærmere i stortingsmeldingen siden det i praksis er meget relevant i anskaffelsessammenheng.

Et særlig spørsmål som kan oppstå, er i hvilken grad er man «låst» til anbudsdokumentenes opprinnelige kravspesifikasjoner og inngått kontrakt etter anskaffelsen, dersom det blir snakk om retting eller omlevering. Det ønskes en omtale som gir større klarhet i hvilket konkret handlingsrom oppdragsgiver og leverandør har for endringer i etterkant av en gjennomført anbudskonkurranse.

Omtale av tiltak

Gitt et krevende regelverk, mener vi at det i årene som kommer bør satses på veiledningsmateriell og gode og lett tilgjengelige standardverktøy som oppdragsgivere kan benytte både før, under og etter anskaffelser. Alle hjelpemidler bør digitaliseres, slik at de kan oppdateres løpende av myndighetene. Det bør også legges til rette for etablering av offentlige og interkommunale innkjøpsnettverk.

Vi bidrar gjerne med ytterligere utdypning av innspillene hvis dette er ønskelig i det videre arbeidet med stortingsmeldingen.

Med vennlig hilsen

Tone Molvær Berset
Kst. adm. dir./advokat

Elen Schmedling Gimnæs
advokatfullmektig